

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-22
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 22
The Central Elections Committee for the 22nd Knesset

Justice Hanan Melcer
Deputy President of the Supreme Court
Chairman of the Central Elections
Committee

القاضي حنان ملتسر
نائب رئيس المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט חנן מלצר
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 26/22

העותרת: רשימת העבודה-גשר

נגד

המשיבות: 1. מקפ"ת מרכזים קהילתיים – פתח-תקווה
2. עיריית פתח-תקווה

עתירה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותרת: עו"ד עמרי שגב

בשם המשיבה 1: עו"ד דניאל פלד

בשם המשיבה 2: עו"ד שרית גרינבאום

החלטה

1. העותרת פנתה אתמול בעתירה שבכותרת, בגדרה טענה כי המשיבה 1, המפעילה מרכזים קהילתיים בפתח-תקווה, סירבה לאפשר לה לעשות שימוש באולם "שרת" בעיר, המופעל על-ידה (להלן: האולם) לצורך קיום כנס פוליטי שבכוונת העותרת לערוך בתאריך 05.09.2019 (מחר). נוכח האמור, העותרת מבקשת כי אורה למשיבה 1 לקיים את ההסכמות שאליהן הגיעו הצדדים. בנוסף, העותרת מבקשת כי אורה למשיבה 1 לגלות את גובה דמי השימוש שגבתה בכנס פוליטי שנערך באולם לפני מספר חודשים (שעיקריו יפורטו להלן).

רקע וטענות הצדדים

2. לטענת העותרת, סירובה של המשיבה 1 ניתן בשלב מאוחר מאוד של תהליך המשא-והמתן לשכירת האולם (למעשה, על-פי הטענה, הדבר נעשה לאחר שנציגי העותרת חתמו על נוסח מוגמר שנשלח על-ידי המשיבה 1). בנוסף, העותרת טוענת כי היא השקיעה, בהסתמך על המשא-והמתן, כספים רבים ואף פירסמה ברבים את דבר קיומו של הכינוס הפוליטי מטעמה (בשלטי חוצות,

עמוד 1 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

עיתון מקומי, רשתות חברתיות ועלוני). הטעם לסירובה של המשיבה 1, כפי שעולה ממכתב מטעם מ"מ מנכ"ל המשיבה 1 (בגדרו הודיעה על ביטול ההסכמות בין הצדדים), הוא בכך שההסכם בין הצדדים נעשה "בניגוד להנחיות וללא הרשאה או הסמכה מטעם הגורמים המוסמכים במקפ"ת (היא המשיבה 1 – ח"מ)", שכן בהתאם להנחיות אלה: "אין לקיים מפגשים פוליטיים באולמות ובמבנים השייכים למקפ"ת ומופעלים על-ידה".

3. העותרת מציינת עוד, כי חרף האמור במכתבה של המשיבה 1, הרי שאירועים פוליטיים מטעם מפלגות ורשימות מועמדים אכן מתקיימים באולמות המנוהלים על-ידה (לרבות באולם נושא העתירה), וכדוגמה לכך הובא פרסום (הנושא את סמל מפלגת הליכוד) מטעם ראש עיריית פתח-תקווה, אשר הזמין את תושבי העיר לכנס פוליטי שהתקיים באולם בתאריך 16.06.2019 (להלן: האירוע הקודם), לאחר ההכרזה על קיומה של מערכת בחירות נוספת. בהקשר לאירוע זה ומחשש להפליה בהשכרת האולם ובקביעת מחירי השכירות – העותרת אף טענה כי יש להורות על גילוי דמי השכירות שנגבו לשם קיום האירוע האמור.

4. עם קבלת העתירה, הוריתי על הגשת תגובה מצד המשיבות, במסגרתן נדרשה התייחסותן להוראות סעיף 14 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (שכותרתו: "הסדר בנוגע לאולמות ומקומות פומביים") (להלן: חוק דרכי תעמולה), וסעיף 125 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (שכותרתו: "הפקעת שכר אולמות").

5. המשיבה 1, בתגובה מטעמה, טענה כי היא עוברת בימים אלה תהליך של הסדרה להפיכתה לתאגיד עירוני הכפוף להנחיות המשיבה 2 (חלף התאגדותה כיום כעמותה רשומה). בהקשר זה, הוצאה הנחיה מטעם הגזברית והיועצת המשפטית של המשיבה 2 לפיה אין לאפשר לשום גוף פוליטי שימוש במבנים העירוניים שהועמדו לרשות המשיבה 1 לצורך כינוס, או פעילות פוליטית מכל סוג שהוא. בנוסף להנחיות האמורות, צוין כי לאחר ישיבת מועצת העיר מתאריך 25.08.2019 (יממה לפני שליחת ההסכם החתום על-ידי נציגי העותרת), אשר דנה במעמד המשיבה 1 וההתקשרות שלה מול המשיבה 2 – התקבלה החלטה שלא לקיים פעילות כאמור, עד להשלמת ההסדרה.

6. בנוסף, צורף לתגובה מטעם המשיבה 1 מסמך שכותרתו: "נוהל המרכז הקהילתי – מקפ"ת – מעורבות ופעילות פוליטית" (להלן: נוהל מקפ"ת), אשר לפי ההנחיות המפורטות בו עולה, לשיטתה, כי אין להשכיר שטחים ומתקנים לפעילות פוליטית במהלך 35 הימים הקודמים למועד הבחירות. המשיבה 1 הוסיפה, כי נכון למועד זה היא איננה מאפשרת השכרת אולמות ומתקנים אותם היא מפעילה, לאף מפלגה, ללא יוצא מן הכלל. עוד נטען, כי ההתקשרות ההתחלתית עם העותרת נעשתה בשגגה על-ידי מנהל האולם, שהוא "יחסית חדש בתפקידו", ואשר לא הכיר את ההנחיות החלות על המשיבה 1.

7. המשיבה 2 טענה כי לנוכח העובדה שהמגעים עם העותרת נוהלו בידי המשיבה 1 – היא איננה סבורה כי יש מקום להורות על הכללתה כמשיבה לעתירה, ובכל מקרה, לעמדתה, אין מקום לקבוע כי המשיבה 1 פעלה בניגוד להוראות הדין, שכן סירובה לבוא בהסכם עם העותרת, נעשה מכוח כללי מינהל שונים החלים עליה.

8. בתשובה לתגובות המשיבות, העותרת טענה כי אין ממש בטענות כי ההסכמות בין הצדדים לא שוכללו לכדי הסכם מחייב, וכי אין לקבל את מכלול טענותיה של המשיבה 1 בדבר הנחיות שהועברו אליה, על-ידי גורמים שונים מטעם המשיבה 2, בהעדר אסמכתאות מתאימות.

לאחר הצגת השתלשלות האירועים וטענות הצדדים – אעבור עתה לליבון הדברים.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בעתירה, בתגובות לה בתשובה לתגובה, ובנספחים שצורפו לכתבי טענות אלה – סבורני כי דין העתירה להתקבל. בשים לב לדוחק הזמנים הנובע מהעובדה כי האירוע נושא העתירה צפוי להתקיים מחר, אביא את נימוקי למסקנה אליה הגעתי בקיצור נמרץ.

10. כמתואר לעיל, המשיבה 1 טענה כי מכלול הנחיות והוראות שונות מובילות למסקנה כי חלה עליה חובה שלא להשכיר שטחים ומתקנים השייכים לה לשם קיום פעילות פוליטית. בהקשר לכך, המשיבה 1 טענה כי הנחיות כאלה ניתנו לה מטעם הגזברית והיועצת המשפטית של המשיבה 2, ואף מועצת העירייה הוציאה החלטה דומה, בישיבה שקיימה בתאריך 25.08.2019 – בעיצומו של המשא-ומתן בין העותרת והמשיבה 1.

11. דא עקא, המשיבה 1 לא צירפה לתגובתה את פרוטוקול ישיבת המועצה הנ"ל, או את ההנחיות שהועברו לה מטעם היועצת המשפטית והגזברית של המשיבה 2. בנסיבות אלה, ומבלי להתייחס לשאלת סמכותה וסבירותה של החלטת מועצת העירייה, ככל שזו אכן נתקבלה – הרי שאין בידי לקבל את טענות המשיבה 1 ביחס ל"הנחיות" הנ"ל.

12. אשר לטענה כי הוראות נוהל מקפ"ת אינן מאפשרות למשיבה 1 להשכיר את האולם לצורך פעילות פוליטית, אציין, מבלי להרחיב בדבר לנוכח מסגרת הזמנים, כי ספק בעיניי אם הוראות נוהל מקפ"ת האמורות עולות בקנה אחד עם חלק מהוראות דיני הבחירות ועם תכליתן. כך למשל, הגבלת קיומם של אירועים פוליטיים במהלך 35 הימים שלפני הבחירות, גורעת לכאורה, מהוראת סעיף 14 לחוק דרכי תעמולה שתפורט להלן.

עמוד 3 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

13. בנוסף, אף אם אקבל את עמדתה של המשיבה 1 ביחס לחוקיותו ותחולתו של נוהל זה בנסיבות העניין, סבורני כי היה עליה לסטות מהוראותיו ולקיים את ההתקשרות עם העותרת, זאת בשים לב לשלב המתקדם מאוד של המשא ומתן בין הצדדים, ובשים לב למסגרת הזמנים הדוחקת שמאפיינת את מערכת הבחירות (ולמעלה מכך, אף שאין צורך להכריע בדבר, סבורני כי מהנתונים שהונחו בפניי עולה כי ההסכמות בין הצדדים שוכללו לכדי הסכם מחייב, עם חתימת נציגי העותרת על ההסכם שנשלח על-ידי המשיבה 1; השוו: ע"א 829/80 שכון עובדים בע"מ נ' שרה זפניק, לז(1) 579 (1983) (להלן: עניין זפניק), והפסיקה שבאה בעקבותיו).

14. זאת ועוד. חובתה של המשיבה 1 לסטות מהוראות נוהל מקפ"ת נובעת מעקרון תום הלב החל על המשיבה 1 מכוח הדין הכללי בניהול משא ומתן ובביצוע חוזה (עיינו: עניין זפניק, בעמ' 582-586). חובתה של המשיבה 1 לנהוג בהגינות כלפי העותרת היא ניכרת, בשים לב להסתמכות העותרת על המצג שהציגה לה המשיבה 1 לכל אורך ההתדיינות ביניהן, שהביאה בתורה להקצאת משאבים ולהפצת פרסומים מטעם העותרת ביחס לאירוע שאותו התכוונה לקיים.

15. לבסוף אציין, כי מסקנתי בדבר חובתה של המשיבה 1 לקיים את הוראות ההסכם מתחזקת עוד, לנוכח העובדה כי האולם הוקצה בעבר לגורמים פוליטיים יריבים של העותרת, נתון המעורר חשש להפליה מצד המשיבה 1 (שהיא, לצורך זה, גוף ציבורי) בהקצאת משאב זה וכן מתזמון ישיבת המועצה וההחלטה שניתנה בעקבותיה שדנה בהסדרת המשיבה 1 (ככל שאכן יש ממש עובדתי בטענות המשיבה 1 בהקשר זה).

16. בנסיבות אלה, סבורני כי מתקיימת עילה לשימוש בסמכותי שלפי סעיף 14 לחוק דרכי תעמולה, המורה כדלקמן:

"יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר התייעצות עם סגני היושב ראש של אותה הועדה, להטיל על הבעל או המחזיק של אולם או של מקום פומבי פתוח, העומדים כרגיל להשכרה – להשכירו לרשימת מועמדים פלונית, במועד שיקבע תוך 60 הימים שלפני יום הבחירות לכנסת, אם סבור יושב ראש הועדה שדרוש הדבר כדי לאפשר לאותה רשימת מועמדים להשמיע את דברה".

17. בשים לב להוראות הסעיף האמור, ולאחר התייעצות עם סגניי (שהביעו, כולם, את הסכמתם להחלטה), דעתי היא כי בנסיבות הנתונות, יש להורות על אכיפת ההסכמות אליהן הגיעו הצדדים, כדי שמסריה של העותרת יושמעו כיאות בעיר פתח תקווה. בהתאם לכך, אני מורה בזאת למשיבה 1 לאפשר לעותרת לקיים את האירוע הפוליטי שתכננה לקיים באולם בתאריך 05.09.2019, בהתאם להסכמות שפורטו בנספח 1 לעתירה. מנגד, אין בידי להיעתר לסעד השני

עמוד 4 מתוך 5

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, اورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

שהתבקש – בדבר גילוי עלות השימוש באולם שנגבתה בגין האירוע הקודם – בהעדר תשתית עובדתית כלשהי לקיומה של הפליה בגביית המחירים.

18. בנסיבות העניין, המשיבה 1 תישא בהוצאות העותרת בסך של 5,000 ש"ח; המשיבה 2 תישא בהוצאות העותרת בסך של 2,500 ש"ח.

ניתנה היום, ד' באלול התשע"ט (04.09.2019).

חנן מלצר, שופט
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-22